

Briuselis, 2017 06 20
COM(2017) 329 final

2017/0134 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl bendrųjų nacionalinių pajamų rinkos kainomis derinimo (BNPj reglamentas),
kuriuo panaikinama Tarybos direktyva 89/130/EEB, Euratomas, ir Tarybos
reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Didžioji Europos Sąjungos (ES) biudžeto nuosavų išteklių dalis apskaičiuojama remiantis bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNPj). Nuosavų išteklių tikslais naudojamos BNPj statistikos apskaičiavimo ir tikrinimo statistinis pagrindas nustatytas 2003 m. liepos 15 d. Tarybos reglamente (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003 dėl bendrųjų nacionalinių pajamų rinkos kainomis suderinimo (BNP reglamentas)¹.

Komisija mano, kad minėtąjį BNPj reglamentą reikia persvarstyti, nes:

- 2014 m. gegužės 26 d. priimtas ir 2016 m. spalio 1 d. įsigaliojo naujas sprendimas dėl nuosavų išteklių – Tarybos sprendimas 2014/335/ES, Euratomas dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos². Šiame sprendime nurodyta, kad nuosavų išteklių tikslais valstybių narių BNPj apibrėžiamos pagal 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (2010 m. ESS);
- 2010 m. ESS reglamentas³ priimtas 2013 m. gegužės 21 d. ir nuo 2014 m. rugsėjo mėn. tapo naujuoju ES nacionalinių sąskaitų apskaičiavimo standartu. Juo buvo pakeistas 1996 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2223/96 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Bendrijoje⁴ (1995 m. ESS);
- Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje Nr. 11/2013 „Kaip gauti tikslus bendrųjų nacionalinių pajamų (BNPj) duomenis: perėjus prie labiau struktūrizuoto ir tikslingesnio metodo padidėtų Komisijos tikrinimo veiksmingumas“⁵ pateikta rekomendacijų, kaip tobulinti šią veiklą;
- Komisijos komunikate Europos Parlamentui ir Tarybai „ES statistikos rengimo metodas: ateinančio dešimtmečio vizija“⁶, be kitų dalykų, pateikta pasiūlymų, kaip integruoti įvairius statistikos rengimo procesus, pvz., suderinti nacionalinių sąskaitų duomenų perdavimo datas ir sujungti juos į vieną IT sistemą;
- kadangi BNPj duomenys naudojami ne tik nuosavų išteklių tikslais ir taip pat norima išsaugoti statistikos procesų vientisumą, manoma, kad šios statistikos rengimui geriau tiktų kitas teisinis pagrindas, būtent Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 338 straipsnio 1 dalis, o ne 2000 m. rugsėjo 29 d. Tarybos sprendimas 2000/597/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos⁷, kuris bet kuriuo atveju panaikintas;
- Europos statistikos sistemos dalyviai nusprendė sutelkti savo komiteto procedūros įgaliojimus viename komitete – Europos statistikos sistemos komitete (ESSK), todėl BNPj komitetas turėtų būti pakeistas oficialia ekspertų grupe.

¹ OL L 181, 2003 7 19, p. 1.

² OL L 168, 2014 6 7, p. 105.

³ OL L 174, 2013 6 26, p. 1.

⁴ OL L 310, 1996 11 30, p. 1.

⁵ OL C 362, 2013 12 12, p. 2.

⁶ COM(2009) 404, 2009 8 10.

⁷ OL L 253, 2000 10 7, p. 42.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymo turinys labai panašus į Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003. Vis dėlto yra skirtumų: pasiūlymo nuostatos bus padalytos į dvi dalis, būtent Tarybos ir Europos Parlamento priimamą reglamentą ir Komisijos sprendimą, kuriame bus apibrėžta oficialios ekspertų grupės, kuria bus pakeistas BNPj komitetas, veikla.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Netaikoma.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Europos statistikos teisinis pagrindas nustatytas SESV 338 straipsnyje. SESV 338 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Europos Parlamentas ir Taryba sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą nustato priemonės ES veiklos rezultatams apibūdinti reikalingai statistinei informacijai rengti. SESV 338 straipsnio 2 dalyje nustatyti šie Europos statistikos rengimo reikalavimai: privaloma laikytis nešališkumo, patikimumo, objektyvumo, mokslinio nepriklausomumo, išlaidų efektyvumo ir statistinio konfidencialumo principų.

Kaip teisinį pagrindą pasirinkus SESV 338 straipsnio 1 dalį nutolstama nuo Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003, kurio teisinis pagrindas buvo ankstesnio nuosavų išteklių sprendimo (Sprendimas 2000/597/EB, Euratomas) 8 straipsnio 2 dalis. Naujajame nuosavų išteklių sprendime (Tarybos sprendimas 2014/335/ES, Euratomas) nėra panašaus teisinio pagrindo, pagal kurį būtų galima priimti naują BNPj reglamentą.

Šio reglamento pagrindinis tikslas – suderinti BNPj su Reglamentu (ES) Nr. 549/2013, kurio teisinis pagrindas taip pat yra SESV 338 straipsnio 1 dalis. Be to, BNPj duomenys naudojami ne vien nuosavų išteklių tikslais, visų pirma jie taip pat naudojami nustatant nacionalinę ekonominę politiką ir įvairių kitų sričių Sąjungos politiką. Atsižvelgiant į visa tai, SESV 338 straipsnio 1 dalis yra tinkamas teisinis pagrindas. Kaip pagrindą pasirinkus SESV 338 straipsnio 1 dalį galima atsižvelgti į naujajame nuosavų išteklių sprendime nustatytą politiką ir ją remti, be to, galima pabrėžti statistiškai platesnį šio naujo siūlomo reglamento turinio mastą.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Subsidiarumo principas taikomas, jei pasiūlymas nepriklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai.

Šio reglamento pasiūlymas parengtas siekiant padaryti BNPj suvestinį rodiklį palyginamesnį, patikimesnį ir išsamesnį. Nustatant ES biudžeto įnašus BNPj duomenis įmanoma tikrinti tik ES lygmeniu. Veikdamos atskirai valstybės narės negali deramai pasiekti siūlomo veiksmo tikslų, t. y. užtikrinti palyginamumą, patikimumą ir išsamumą. Veiksmo efektyviau imtis ES lygmeniu, remiantis ES teisės aktu.

Todėl, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti šios srities priemones.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas taikomas BNPj duomenų rinkimui. 2010 m. ESS reglamento 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tol, kol galioja 2007 m. birželio 7 d. Tarybos sprendimas 2007/436/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos⁸, renkant nuosavų išteklių duomenis taikomos 1995 m. ESS nuostatos. Sprendimas 2007/436/EB, Euratomas jau pakeistas, todėl reikia atitinkamai pritaikyti BNPj duomenų rinkimą.

Padėtis, palyginti su padėtimi taikant Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003, dėl siūlomų pakeitimų pasikeis taip: BNPj duomenų teikimas bus suderintas su 2010 m. ESS, o, siekiant pagerinti koordinavimą ir partnerystės ryšius aiškioje piramidės formos ESS struktūroje, kurioje ESSK yra aukščiausiasis strateginis organas, ESSK taps atitinkamu komiteto procedūros komitetu vietoje BNPj komiteto. 2012 m. vasario mėn.⁹ ESSK šiam naujam požiūriui pritarė.

Šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina jo tikslams pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Priemonė tokia pati, kaip ir taikoma pagal galiojančius teisės aktus. Vėliau, šiam reglamentui įsigaliojus, reikės priimti Komisijos sprendimą, kuriuo bus įsteigiama BNPj ekspertų grupė.

3. EX-POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų ex-post vertinimas ir (arba) tinkamumo patikros**

Reikėtų pažymėti, kad šiuo reglamentu galiojantis teisės aktas tik atnaujinamas, nes reikia atsižvelgti į naują teisinį pagrindą, naują nuosavų išteklių sprendimą ir susijusius teisės aktus, 2010 m. ESS ir Europos Audito Rūmų specialiojo audito rekomendacijas.

Pagal Komisijos standartus laikytasi Eurostato galiojančių teisės aktų, įskaitant Europos statistikos programą¹⁰, vertinimo sistemos – ji šiame procese buvo svarbiausia. Be to, kasmet rengiamos duomenų naudotojų apklausa, kad būtų daugiau žinoma apie juos, jų poreikius ir pasitenkinimo Eurostato teikiamomis paslaugomis lygį. Pagal vertinimo rezultatus Eurostatas tobulina statistinės informacijos ir kitų statistinių rezultatų rengimą. Jais remiamasi rengiant įvairius strateginius planus, pvz., darbo programą ir valdymo planą.

Iki 2013 m. buvo reguliariai vykdomos tęstinės suinteresuotųjų šalių (duomenų naudotojų ir valstybių narių) apklausa apie Eurostato produktus. Pastarąjį kartą tokia apklausa apie nacionalines sąskaitas vykdyta 2010 m.¹¹ Apklausa buvo skirta visoms nacionalinėms sąskaitoms, tačiau jos rezultatai svarbūs ir BNPj atžvilgiu, nes BNPj – vienas svarbiausių suvestinių rodiklių.

⁸ OL L 163, 2007 6 23, p. 17.

⁹ 2012 m. vasario 12 d. 12-asis ESSK posėdis.

¹⁰ Žr. <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation>.

¹¹ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4375784/08-National+Accounts-RR-2011.pdf/>

Duomenų naudotojų pasitenkinimas vertinamas pasitenkinimo įvairiais veiksniais indeksu (PI)¹². Šalių ir regionų duomenų palyginamumo (vieno iš esminių šio pasiūlymo elementų) PI buvo 0,8. Atsižvelgta į metaduomenų tobulinimo rekomendaciją.

Kalbant apie BNPj komitetą, kuris bus pakeistas oficialia ekspertų grupe, aukštu PI rezultatu palankiai įvertintos valstybių narių galimybės prisidėti prie veiklos ir rengti sprendimus šiame komitete (1,0), taip pat BNPj komiteto vaidmuo prisidedant prie nacionalinių sąskaitų metodikos rengimo (1,0) ir šio komiteto bendrasis veiksmingumas (0,83). Reaguojant į pastarąjį vertinimą ir pateiktas pastabas pakeista posėdžių kalba (dabar jie vyksta anglų kalba, nes vertėjai žodžiu ne visada tiksliai suprasdavo techninius aspektus) ir pagerintos galimybės naudotis BNPj aprašais. Taip pat įgyvendintas pasiūlymas rasti geriausią NAFTAP apskaičiavimo ir paskirstymo metodinį sprendimą.

BNPj komitetas kasmet per rudens posėdį pateikia nuomonę dėl BNPj duomenų tinkamumo nuosavų išteklių tikslais. Šios nuomonės visada buvo teigiamos.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Pasiūlymas nuodugniai aptartas per BNPj komiteto posėdžius 2012 m. (du kartus), 2013 m. (du kartus), 2015 m. (vieną kartą) ir 2016 m. (du kartus). Pritariama pasiūlymui perduoti duomenis ir kokybės ataskaitas, BNPj aprašams, geresniam BNPj komiteto integravimui į bendrąją Europos statistikos sistemos (ESS) valdymo struktūrą, tikrinimo procedūrai ir informaciniais vizitais. BNPj komitetas palankiai vertina siūlymą suderinti BNPj duomenų pateikimo datą su ESS duomenų perdavimo programa ir PDP pranešimo pateikimo data (rugsėjo 30 d.).

Per 2013 m. gegužės mėn. posėdį Europos statistikos sistemos komitetas (ESSK) patvirtino pasiūlymo tekstą ir 2017 m. gegužės mėn. su juo tartasi dėl patikslinto teksto. Apie įvykių raidą nuolat informuota makroekonomikos statistikos srities vadovų grupė.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Su valstybių narių statistikos institucijomis tartasi BNPj komitete ir per makroekonomikos statistikos srities vadovų grupės posėdžius.

Šiame pasiūlyme taip pat atsižvelgta į Europos Audito Rūmų specialiojoje BNPj skirtoje ataskaitoje pateiktas rekomendacijas.

- **Poveikio vertinimas**

Palyginti su esama padėtimi, pasiūlymu našta valstybėms narėms sumažinama, nes nepradėjus taikyti 2010 m. ESS nuosavų išteklių tikslais valstybių narių galėtų būti paprašyta rengti du atskirus sąskaitų rinkinius pagal abu standartus. Valstybių narių atskaitomybės našta taip pat sumažės suderinus BNPj nuosavų išteklių duomenų perdavimą su kitų nacionalinių sąskaitų duomenų (pvz., nacionalinių sąskaitų suvestinių rodiklių, perteklinės skolos ir deficito statistinių duomenų) perdavimu.

Pradėjus taikyti 2010 m. ESS pagerės BNPj nuosavų išteklių tikslais naudojamų duomenų kokybė.

¹² Pasitenkinimo indeksas (PI) apskaičiuojamas iš teigiamų nuomonių („gerai“ arba „labai gerai“) skaičiaus atėmus neigiamų nuomonių („blogai“ arba „labai blogai“) skaičių ir rezultatą padalijus iš teigiamų bei neigiamų nuomonių skaičiaus sumos. Galimos vertės – nuo –1 iki 1. Vertė 1 gaunama, jei iš viso nėra nuomonių „blogai“ arba „labai blogai“, o vertė –1, jei nėra nuomonių „gerai“ arba „labai gerai“.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pasiūlymas atitinka programoje REFIT nustatytus supaprastinimo tikslus, nes BNPj nuosavų išteklių duomenų perdavimas suderinamas su kitų nacionalinių sąskaitų duomenų perdavimu, o pradėjus taikyti 2010 m. ESS nuosavų išteklių tikslais valstybės narės neturės rengti dviejų atskirų sąskaitų rinkinių: vieno pagal 2010 m. ESS, kito – pagal 1995 m. ESS.

Kadangi pasiūlymas turi poveikio tik valstybių narių nacionalinių sąskaitų rengėjams, įmonėms poveikio nebus.

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Papildomų biudžeto išteklių nereikia.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Kaip ir pagal galiojantį BNPj reglamentą, jo taikymo ataskaitą numatyta pateikti po trejų metų, t. y. iki 2022 m. gruodžio 31 d. Joje bus aptarti BNPj aprašų ir BNPj duomenų savalaikiškumo ir kokybės klausimai, ESSK ir oficialios ekspertų grupės veikla ir su BNPj susiję patobulinimai.

Praėjus ne mažiau kaip penkeriems metams po šio reglamento taikymo pradžios Komisija atliks jo vertinimą ir pateiks Europos Parlamentui ir Tarybai pagrindinių išvadų ataskaitą. Vertinimas bus atliekamas pagal Komisijos geresnio reglamentavimo gaires¹³.

Ataskaitai parengti valstybės narės pateiks Komisijai reikiamą informaciją.

BNPj nuosavų išteklių tikslais tikrinimą atidžiai nagrinėja Europos Audito Rūmai savo metinės ataskaitos skyriuje, skirtame pajamoms.

Apie šios srities veiklą du kartus per metus taip pat atsiskaitoma makroekonomikos statistikos srities vadovų grupei.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Nėra.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pasiūlymo struktūra pagrįsta galiojančiu BNPj reglamentu. Pagrindinius pakeitimus galima apibendrinti taip:

Preambulė ir konstatuojamosios dalys

Siekiant pabrėžti statistikos procesų vientisumą rengiant ir derinant BNPj, teisiniu pagrindu pasirinkta SESV 338 straipsnio 1 dalis. Tekstas papildytas nuoroda į naują statistikos teisės aktą¹⁴ ir Europos statistikos praktikos kodeksą¹⁵, taip pat nuosavų išteklių srities teisės aktus.

¹³ SWD(2015) 111.

1 straipsnis. Apibrėžtis

Šiame straipsnyje apibrėžiami BVP ir BNPj. Didelių pokyčių nenumatyta, tik pakeičiama nuoroda į standartą (ne 1995 m. ESS, o 2010 m. ESS).

2 straipsnis. Duomenų, patikslintų duomenų ir kokybės ataskaitų perdavimas

Siūloma perduoti Eurostatui duomenis ne iki rugsėjo 22 d., o iki rugsėjo 30 d. Taip terminas derės su kitų nacionalinių sąskaitų duomenų perdavimo data, todėl sumažės našta valstybėms narėms.

3 straipsnis. BNPj aprašai

Nuostatos pritaikomos prie 2010 m. ESS. Dėl nuosavų išteklių srities teisės aktų ratifikavimo procedūros trukmės aprašų pateikimo terminas jau praėjo. Šiame straipsnyje taip pat numatytas aprašų atnaujinimo grafikas.

4 straipsnis. BNPj ekspertų grupė

Komisija pasiūlė nustatyti naują aiškią piramidės formos ESS struktūrą, kurioje svarbiausias strateginis organas būtų ESSK ir kuri užtikrintų geresnį koordinavimą ir partnerystę. Vienas iš šio paprastinimo aspektų – komiteto procedūros įgaliojimus sutelkti Europos statistikos sistemos komitete. 2012 m. vasario mėn.¹⁶ ESSK šiam naujam požiūriui pritarė. Todėl už su komiteto procedūra nesusijusią veiklą, kurią šiuo metu vykdo BNPj komitetas, įskaitant kasmet teikiamą nuomonę dėl valstybių narių kiekvienais metais teikiamų BNPj duomenų tinkamumo nuosavų išteklių tikslais, nuo šiol bus atsakinga nauja oficiali ekspertų grupė, kurią įsteigs Komisija. Dauguma su komiteto procedūra nesusijusių užduočių, kurios BNPj komitetui priskirtos galiojančiame BNPj reglamente, dabar bus apibrėžiamos Komisijos sprendime.

5 straipsnis. Tikrinimo procedūra. Tinkamo ESS taikymo paaiškinimai. Apskaičiavimo procedūrų tobulinimas

Komisija ir toliau bus atsakinga už BNPj šaltinių ir metodų tikrinimą. Priėmus 2010 m. ESS Komisija taip pat tapo atsakinga už tinkamo 2010 m. ESS taikymo aiškinimą.

6 straipsnis. Informaciniai vizitai

Galiojančiame BNPj reglamente numatyta galimybė rengti informacinius vizitus, tačiau konkretesnių nuostatų nepateikta. Per tokius vizitus būtų galima nagrinėti kokybinius (t. y. atitiktis 2010 m. ESS) arba kiekybinius klausimus (t. y. tiesiogiai tikrinti apskaičiavimus). Europos Audito Rūmai rekomendavo Komisijai (Eurostatui) daugiau dėmesio skirti pastariesiems.

Rengti kitokius informacinius vizitus dėl BNPj nei dėl kitų nuosavų išteklių logiška, nes, nepaisant to, kad Eurostatas, tikėtina, geriau teoriškai išmano ESS metodiką, valstybės narės turi daugiau praktinės patirties, kaip ši metodika taikoma rengiant nacionalinius įverčius.

7 straipsnis.

ESSK pavedama padėti Komisijai priimant komiteto procedūros priemones, kurių reikia BNPj derinti. Taigi ESSK pakeičia BNPj komitetą, kuris panaikinamas.

8 straipsnis. Ataskaita

¹⁴ 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

¹⁵ 2011 m. rugsėjo 28 d. patvirtintas ESSK.

¹⁶ 2012 m. vasario 12 d. 12-asis ESSK posėdis.

Komisija atsiskaito Europos Parlamentui ir Tarybai.

9 straipsnis. Galiojančių teisės aktų panaikinimas

Panaikinus galiojančius BNPj reglamentą ir BNP direktyvą reikės užtikrinti, kad pagal šiuos teisės aktus priimti sprendimai toliau galiotų.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl bendrųjų nacionalinių pajamų rinkos kainomis derinimo (BNPj reglamentas),
kuriuo panaikinama Tarybos direktyva 89/130/EEB, Euratomas, ir Tarybos
reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 338 straipsnio 1 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) didėjant Sąjungos nuosavų išteklių daliai, grindžiamai valstybių narių bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis rinkos kainomis (toliau – BNPj), būtina toliau didinti šio suvestinio rodiklio palyginamumą, patikimumą ir išsamumą;
- (2) statistikos procesų vientisumas, užtikrinamas laikantis Europos statistikos praktikos kodekso, kurį 2011 m. rugsėjo 28 d. patikslino ir atnaujino Europos statistikos sistemos komitetas, principų ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 223/2009¹⁷, ypač svarbus, kai statistika tiesiogiai naudojama administracinėms reikmėms;
- (3) šie duomenys taip pat yra svarbi analitinė šalių ekonominės politikos ir įvairių sričių Sąjungos politikos koordinavimo priemonė;
- (4) remiantis Tarybos sprendimo 2014/335/ES, Euratomas 2 straipsnio 7 dalimi, nuosavų išteklių tikslais BNPj yra metinės BNPj rinkos kaina, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 549/2013 (2010 m. ESS) A priede. Be to, remiantis Tarybos sprendimo 2014/335/ES, Euratomas¹⁸ 10 straipsnio 1 dalimi ir atsižvelgiant į jo 10 straipsnio 2 dalį, panaikintas Tarybos sprendimas 2007/436/EB, Euratomas¹⁹;
- (5) labai svarbu, kad BNPj duomenys būtų palyginami, todėl turėtų būti paisoma atitinkamų 2010 m. ESS apibrėžčių ir apskaitos taisyklių. Todėl faktiškai taikomos

¹⁷ 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

¹⁸ 2014 m. gegužės 26 d. Tarybos sprendimas 2014/335/ES, Euratomas dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos (OL L 168, 2014 6 7, p. 105).

¹⁹ 2007 m. birželio 7 d. Tarybos sprendimas 2007/436/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 163, 2007 6 23, p. 17).

vertinimo procedūros ir pagrindiniai duomenys turėtų sudaryti galimybes tinkamai taikyti 2010 m. ESS apibrėžtis ir apskaitos taisykles;

- (6) labai svarbu, kad apskaičiuojant BNPj naudojami šaltiniai ir metodai būtų patikimi. Tai reiškia, kad pagrįstiems, tinkamiems ir atnaujinamiems pagrindiniams statistiniams duomenims turėtų būti taikomi kuo patikimesni metodai;
- (7) labai svarbu, kad BNPj duomenys būtų išsamūs, todėl taip pat reikėtų įtraukti veiklą, kurios duomenys nepateikiami per statistinius tyrimus, ir mokesčių, socialinės srities ir kitas administracines valdžios institucijas. Patobulinus BNPj aprėptį būtų sudaromos prielaidos plėtoti tinkamas statistines bazes ir vertinimo procedūras ir daryti reikiamus patikslinimus;
- (8) norint užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas teikiant BNPj duomenis nuosavų išteklių tikslais, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai imtis priemonių, susijusių su šaltinių ir metodų, taikomų BNPj ir jų sudėtinėms dalims apskaičiuoti pagal 2010 m. ESS, aprašu, ir priemonių, kuriomis siekiama, kad valstybių narių BNPj būtų labiau palyginamos, patikimesnės ir išsamesnės. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²⁰;
- (9) Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 608/2014²¹ numatytos galimybės lankytis valstybėse narėse ir tikrinti nuosavus išteklius. Be šių patikrinimų, Komisijai turėtų būti suteikta teisė vykdyti BNPj informacinius vizitus, kad ji galėtų užtikrinti BNPj duomenų palyginamumą, patikimumą ir išsamumą. BNPj tikrinimo procesas turėtų tapti skaidresnis BNPj informaciniuose vizituose ir kitas valstybes nares dalyvaujant nacionalinių statistikos institucijų atstovams;
- (10) remiantis Reglamentu (EB) Nr. 223/2009 7 straipsniu, Europos statistikos sistemos komiteto (ESSK) paprašyta pateikti profesinių rekomendacijų;
- (11) Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003²² 4 straipsnyje nurodytas BNPj komitetas teikė nuomonių, patarimų ir pagalbos Komisijai, besinaudojusiai savo įgyvendinimo įgaliojimais. Vadovaujantis naujos Europos statistikos sistemos struktūros, kuria siekiama tobulinti koordinavimą ir partnerystę aiškioje piramidės formos šios sistemos struktūroje, strategija, Reglamentu (EB) Nr. 223/2009 įsteigtas Europos statistikos sistemos komitetas turėtų konsultuoti Komisiją ir jai padėti naudotis įgyvendinimo įgaliojimais. Todėl ESSK turėtų pakeisti BNPj komitetą ir padėti Komisijai naudotis pagal galiojančią reglamentą suteiktais gyvendinimo įgaliojimais. Dėl kitų funkcijų, kurias pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003 anksčiau vykdė BNPj komitetas ir kurios nesusijusios su pagalba Komisijai naudojantis įgyvendinimo įgaliojimais, Komisija turėtų įsteigti oficialią ekspertų grupę, kuri jai padėtų vykdyti tas kitas funkcijas;
- (12) Tarybos direktyva 89/130/EEB, Euratomas²³ ir Reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003 nustatyta procedūra BNP ir BNPj palyginamumui, patikimumui ir

²⁰ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

²¹ 2014 m. gegužės 26 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 608/2014, kuriuo nustatomos Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemonės (OL L 168, 2014 6 7, p. 29).

²² 2003 m. liepos 15 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003 dėl bendrųjų nacionalinių pajamų rinkos kainomis suderinimo (BNP Reglamentas) (OL L 181, 2003 7 19, p. 1).

²³ 1989 m. vasario 13 d. Tarybos direktyva 89/130/EEB, Euratomas dėl bendrojo nacionalinio produkto rinkos kainomis įvertinimo suderinimo (OL L 49, 1989 2 21, p. 26).

išsamumui tikrinti ir vertinti BNP komitete ir BNPj komitete, kuriuose valstybės narės ir Komisija glaudžiai bendradarbiauja. Procedūra turėtų būti patikslinta, kad būtų atsižvelgta į BNPj naudojimą nuosavų išteklių tikslais pagal 2010 m. ESS, patikslintą nuosavų išteklių pateikimo grafiką ir naujausius Europos statistikos sistemos pokyčius. Todėl tie teisės aktai turėtų būti panaikinti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Bendrųjų nacionalinių pajamų rinkos kainomis apibrėžtis ir apskaičiavimas

1 straipsnis

1. Bendrosios nacionalinės pajamos rinkos kainomis (toliau – BNPj) ir bendrasis vidaus produktas rinkos kainomis (BVP) apibrėžiami pagal Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemą (2010 m. ESS), nustatytą Reglamentu (ES) Nr. 549/2013.

2. Remiantis Reglamento (ES) Nr. 549/2013 A priedo 8.89 punktu, BVP – tai galutinis gamintojų vienetų rezidentų gamybinės veiklos rezultatas. Jį galima apibrėžti trimis būdais:

- (a) gamybos metodu: BVP yra įvairių institucinių sektorių arba įvairių ekonominės veiklos rūšių bendroji pridėtinė vertė, pridėjus mokesčius ir atėmus subsidijas produktams (kurios nepriskirtos sektoriams ir ekonominės veiklos rūšims). Tai taip pat yra visos ekonomikos gamybos sąskaitos balansuojamasis straipsnis;
- (b) išlaidų metodu: BVP yra institucinių vienetų rezidentų galutinio prekių ir paslaugų naudojimo suma (galutinis vartojimas ir bendrojo kapitalo formavimas), pridėjus prekių ir paslaugų eksportą ir atėmus jų importą;
- (c) pajamų metodu: BVP yra panaudojimo suma visos ekonomikos pajamų formavimo sąskaitoje (atlygis darbuotojams, gamybos ir importo mokesčiai atėmus subsidijas, visos ekonomikos bendrasis likutinis perteklius ir mišriosios pajamos).

3. Remiantis Reglamento (ES) Nr. 549/2013 A priedo 8.94 punktu, BNPj – tai visos institucinių vienetų rezidentų gautinos pirminės pajamos: atlygis darbuotojams, gamybos ir importo mokesčiai atėmus subsidijas, nuosavybės pajamos (gautinos atėmus mokėtinas), bendrasis likutinis perteklius ir bendrosios mišriosios pajamos. BNPj lygios BVP, atėmus institucinių vienetų rezidentų instituciniams vienetams nerezidentams mokėtinas pirmines pajamas ir pridėjus institucinių vienetų rezidentų iš likusio pasaulio sektoriaus gautinas pirmines pajamas.

II skyrius

BNPj duomenų ir papildomos informacijos perdavimas

2 straipsnis

1. Valstybės narės, atsižvelgdamos į įprastą nacionalinių sąskaitų rengimo tvarką, nustato BNPj pagal 1 straipsnį.
2. Kiekvienais metais iki rugsėjo mėn. pabaigos valstybės narės, atsižvelgdamos į nacionalinių sąskaitų rengimo tvarką, pateikia Komisijai (Eurostatui) suvestinių BNPj bei jų sudedamųjų dalių duomenis pagal 1 straipsnyje nurodytas apibrėžtis. BVP ir jo sudedamųjų dalių bendrosios sumos gal būti pateikiamos trimis būdais, nurodytais 1 straipsnio 2 dalyje. Pateikiami praėjusių metų duomenys ir visi ankstesnių metų duomenų pakeitimai.
3. Teikdamos 2 dalyje nurodytus duomenis valstybės narės pateikia Komisijai (Eurostatui) BNPj duomenų kokybės ataskaitą. Ataskaitoje pateikiama būtina informacija, parodanti, kaip gautas suvestinis rodiklis, visų pirma apibūdinami bet kokie reikšmingi naudotų šaltinių ir metodų pakeitimai ir paaiškinami ankstesnių BNPj įverčių patikslinimai.

3 straipsnis

1. Siekdamos visiškos atitikties 2010 m. ESS valstybės narės pateikia Komisijai (Eurostatui) šaltinių ir metodų, naudotų BNPj ir jų sudedamosioms dalims apskaičiuoti pagal 2010 m. ESS, aprašą.
2. Komisija įgyvendinimo aktais nustato išsamią 1 dalyje nurodyto aprašo struktūrą ir turinį, taip pat jo atnaujinimo grafiką. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 7 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.
3. Norėdama palengvinti lyginamąją atitikties analizę Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su 4 straipsnyje nurodyta ekspertų grupe, parengia aprašo rengimo gaires.

III skyrius

BNPj apskaičiavimo procedūros ir tikrinimas

4 straipsnis

Komisija įsteigia oficialią ekspertų grupę, kurią sudaro valstybių narių atstovai ir kuriai pirmininkauja Komisijos atstovas, kad ši grupė patartų Komisijai ir teiktų nuomones dėl BNPj apskaičiavimo palyginamumo, patikimumo ir išsamumo, nagrinėtų šio reglamento įgyvendinimo klausimus ir kasmet teiktų nuomonę dėl valstybių narių pateiktų BNPj duomenų tinkamumo nuosavų išteklių tikslais.

5 straipsnis

1. Komisija tikrina 3 straipsnio 1 dalyje nurodytame apraše pateiktus šaltinius ir metodus. Tam naudojamas tikrinimo modelis, kurį Komisija parengia, glaudžiai bendradarbiaudama su 4 straipsnyje nurodyta ekspertų grupe. Modelis grindžiamas tarpusavio vertinimo ir išlaidų efektyvumo principais.
2. Komisija įgyvendinimo aktais nustato priemones, skirtas BNPj duomenims padaryti palyginamesniems, patikimesniems ir išsamesniems. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 7 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

6 straipsnis

1. Nedarant poveikio Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 608/2014 2 straipsnyje numatytiems patikrinimams, Komisija (Eurostatas), kai tinkama, gali atvykti į valstybes nares BNPj informacinių vizitų.

2. Per informacinius vizitus valstybėse narėse Komisija (Eurostatas) gali prašyti pagalbos nacionalinių sąskaitų ekspertų, atstovaujančių nacionalinėms statistikos institucijoms.

Nacionalinių sąskaitų ekspertai įtraukiami į sąrašą, parengtą pagal savanoriškus pasiūlymus, kuriuos Komisijai (Eurostatui) pateikia nacionalinės institucijos, atsakingos už nacionalinių sąskaitų teikimą.

Šiuose vizituose valstybės narės dalyvauja savo noru.

7 straipsnis

1. Komisijai padeda Europos statistikos sistemos komitetas, įsteigtas Reglamentu (EB) Nr. 223/2009. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

IV skyrius

Baigiamosios nuostatos

8 straipsnis

Komisija ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento taikymo ataskaitą.

9 straipsnis

Direktyva 89/130/EEB, Euratomas, ir Reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1287/2003 panaikinami.

Nuorodos į panaikintus aktus laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal šio reglamento priede pateiktas atitikties lenteles.

10 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas